

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2019-720504468
DOS-2007-0007332

Bijlagen
1

Aan Provinciale Staten

Onderwerp

Reactie op de rapportage "*De toepassing van baggerspecie uit de Ringvaart Haarlemmermeerpolder in de Meeslouwerplas*" en follow-up van toezeggingen tijdens vergadering van Provinciale Staten van 20 februari 2019

Geachte Statenleden,

In uw vergadering van 20 februari 2019 heeft u het dossier Vlietland inclusief Meeslouwerplas besproken. Daarbij zijn vanuit het college diverse toezeggingen gedaan en is ook motie 867 aangenomen over de aanleg van geluidwerende voorzieningen langs de A4. Over de voortgang van deze motie hebben wij u d.d. 18 december 2019 apart geïnformeerd.

In deze brief gaan wij in op de voortgang van de toezeggingen. Het betreft het onderzoek naar aanleiding van de verklaring over het hergebruik van baggerspecie met een te hoge concentratie asbest in de Meeslouwerplas. Ook gaan we in deze brief in op de lessen die we als organisatie kunnen leren van het dossier Meeslouwerplas.

Vermeende vervuiling met asbest

Gedeputeerde Staten hebben in februari 2019 via de Vereniging Vrienden van Vlietland, de Vogelwerkgroep Vlietland, de Werkgroep Milieubeheer Leiden en de Beheerscommissie Vogelplas Starrevaart, een verklaring ontvangen waarin onder meer uitspraken worden gedaan over het toepassen van baggerspecie met een te hoge concentratie asbestdeeltjes in het project herinrichting Meeslouwerplas. Het betreft baggerspecie afkomstig uit de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder in Noord-Holland (2012 en 2013). In de vergadering van Provinciale Staten van 20 februari 2019 is vanuit het college toegezegd deze asbestkwestie te laten onderzoeken. Bij brief van 23 juli 2019 hebben wij u tussentijds geïnformeerd over het onderzoek dat door de Eenheid Audit en Advies (E.A.A.) is gestart.

Inmiddels is het onderzoek afgerond. Bijgevoegd treft u het document *“De toepassing van baggerspecie uit de Ringvaart Haarlemmerpolder in de Meeslouwerplas, Feitenrelaas inzake de vermeende vervuiling met asbest”* dat op 7 januari 2020 aan het college is aangeboden.

Uit het onderzoek komt naar voren dat in 2012 en 2013 baggerspecie uit de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder in de Meeslouwerplas is hergebruikt. Uit geen enkel bij E.A.A. bekend document (onderzoeksrapporten, instemmingen van het hoogheemraadschap, stortbonnen, transportbonnen, notulen van bouwvergaderingen, termijnstaten) blijkt een overschrijding van de asbestnorm van 100 mg/kg droge stof. Ook uit gesprekken met medewerkers van een twaalftal betrokken partijen (blz. 6-7 feitenrelaas) komt geen overschrijding naar voren. Gebiedspartijen hebben eind 2019 wederom aangegeven dat wel degelijk sprake is van verslagen waaruit blijkt dat asbestnormen zijn overschreden. Deze zijn echter niet aan de E.A.A. verstrekt en toetsing daarvan heeft dan ook niet kunnen plaatsvinden. In het rapport van de E.A.A. is beschreven welke stappen de E.A.A. heeft gezet om de betreffende informatie te ontvangen. Verder zijn de gebiedspartijen van mening dat E.A.A. met een te beperkte opdracht aan de slag is gegaan.

Vervolg waterkwaliteit Meeslouwerplas

De verondieping van recreatieplassen in Nederland heeft afgelopen maanden veel aandacht gekregen onder andere vanwege een tv-uitzending van Zembla. Daarbij is een beeld geschetst dat bij de verondiepingen de gezondheids- en/of natuureffecten niet altijd voldoende worden beschermd. Ook de Meeslouwerplas is daarbij als locatie benoemd. De media-aandacht heeft voor een toegenomen alertheid en bezorgdheid geleid van betrokkenen bij de Meeslouwerplas. Dit is onder andere tot uitdrukking is gekomen in meldingen van bezorgde burgers over stortactiviteiten die in het verleden hebben plaatsgevonden. Voorbeelden zijn de meldingen over vermeende accustort (zie ook Statenbrief d.d. 15 oktober 2019 met kenmerk PZH-2019-711494107), piepschuim langs de randen van de plas, stank vanuit de stortkokers en mogelijke stortingen in de periode vanaf mei 2014 tot eind 2018, terwijl er volgens de gegevens van het hoogheemraadschap geen stortactiviteiten hebben plaatsgevonden in die periode.

Relatie met omgeving

In de bespreking in Provinciale Staten (d.d. 20 februari 2019) is de (ontstane) moeizame relatie met de gebiedspartijen onderwerp van het debat geweest. De oproep is gedaan om aan het wederzijds vertrouwen te werken en lessen te leren uit het dossier Meeslouwerplas, ook gericht op het netwerkend werken en de onderlinge relatie.

Hierover valt te melden dat in de afgelopen periode is geïnvesteerd in de relatie tussen de gebiedspartijen en provincie. In de commissie KNM van 4 november 2019 is hiervoor door insprekers vanuit het gebied waardering uitgesproken. Belangrijke randvoorwaarden voor deze verbetering zijn respect naar elkaars positie, interesse in elkaars standpunten, transparantie in informatie en besluitvorming en erkenning van elkaars kennis en kwaliteit en verantwoordelijkheid. Maar uiteraard ook de verwachting dat de provincie met de gebiedspartijen concrete stappen zet in verbetering van de natuur- en geluidkwaliteit van het gebied, onder andere via de natuurimpuls van Motie 811 en de geluidwerende voorziening van Motie 867. Een stap hierin is een gebiedsoverleg met de betrokken partijen en overheden dat 9 december 2019

voor de eerste keer is georganiseerd en waarvan is afgesproken dat het in het vervolg periodiek wordt georganiseerd. Maar ook de (inhoudelijke) adviezen die betrokken partijen hebben gegeven voor de uitvoering van motie 8 11 zien we als een belangrijke stap hierin.

Geleerde lessen dossier herinrichting Meeslouwerplas

Met gebiedspartijen is apart gesproken over eventuele lessen die de provincie samen met haar gesprekspartners zou kunnen leren. Punten die daarbij benoemd zijn:

- Bij wisseling van dossierhouders zijn gemaakte afspraken (inclusief context) onvoldoende geborgd. Hierdoor ervaren gebiedspartijen de provincie als onbetrouwbaar waarbij ze steeds opnieuw hun belang en gemaakte afspraken moeten verdedigen. Dit vraagt om goed dossierbeheer met extra aandacht hiervoor tijdens de overdrachtsfasen die nog komen gaan. Procesbeheersing heeft de aandacht van Gedeputeerde Staten, bijvoorbeeld via het traject "Dossier op orde" dat binnen de gehele provinciale organisatie aandacht vraagt voor de kwaliteit en compleetheit van informatie en dossiers;
- In dit dossier zijn 3 gemeenten, Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer (voorheen Groenservice Zuid-Holland), Hoogheemraadschap van Rijnland en de afgelopen en komende jaren het project Rijnlandroute actief in en om het gebied. Bij de partijen heerst soms het gevoel dat de partijen naar elkaar verwijzen als er discussies of problemen spelen. Om deze situatie te verbeteren en korte lijnen te creëren is er een gebiedsoverleg opgestart met de betrokken belangengroeperingen, omwonenden en betrokken overheden
- Transparantie betekent dat alle informatie die gedeeld kan worden, zoveel mogelijk ook gedeeld wordt. Het beeld is ontstaan dat de provincie in dit dossier de informatie, niet altijd actief en transparant heeft verspreid waarbij terughoudend is omgegaan met informatie "die de provincie niet uitkwam". De gebiedspartijen voelden zich genoodzaakt WOB-verzoeken in te dienen om informatie te krijgen die voor hen onzichtbaar bleef.

Om te zorgen dat geleerde lessen niet alleen op dit dossier worden toegepast, zijn de ervaringen en inzichten in het dossier Meeslouwerplas ook ingebracht in de ontwikkeling van het provinciaal participatiebeleid. Aan de gebiedspartijen is gevraagd in het kader van dit beleid hun ervaringen met en adviezen over de relatie met de provincie verder te delen, zij hebben zich daartoe bereik verklaard. Over het participatiebeleid wordt op 8 januari 2020 een technische sessie met de Staten gehouden.

Onderzoek

Als eigenaar van de plas vinden Gedeputeerde Staten het belangrijk dat er geen onduidelijkheid is over de kwaliteit van de bodem van en het water in de plas. Wij constateren dat sommige aspecten van de verondiepingsactiviteiten zoals deze zijn uitgevoerd nog onduidelijk zijn en daarmee ook mogelijke gevolgen voor de kwaliteit van bodem en water. Hoewel wij willen benadrukken dat de E.E.A. onafhankelijk opereert, kunnen wij ons voorstellen dat u een aanvullend/verdiepend extern onderzoek wilt laten uitvoeren. Daarbij zou gedacht kunnen worden aan de volgende aspecten:

- Juistheid van de gevolgde procedures bij deze stortingen met een analyse van het systeem van vergunningverlening, handhaving en toezicht ten aanzien van de verondieping met een beschouwing over de invulling van de rol en verantwoordelijkheid van de provincie als

eigenaar en die van hoogheemraadschap als bevoegd gezag ook in relatie tot de vergunninghouder;

- Het opvolgen van de signalen dat ook in de periode dat volgens de administratie van het hoogheemraadschap van Rijnland geen bagger gestort is, toch stortactiviteiten hebben plaatsgevonden;
- Een oordeel of met de huidige geplande verondiepingsactiviteiten de kwaliteit van de plas in voldoende mate is gegarandeerd, inclusief het afwerken van de bodem met een laag van voldoende kwaliteit.

Een mogelijkheid is dit onderzoek te laten uitvoeren door de Randstedelijke Rekenkamer. Het is wenselijk de onderzoeksvraag SMART te formuleren en hierover in gesprek te blijven met de gebiedspartijen.

Verder gaan we in overleg met het hoogheemraadschap, materiedeskundigen en de gebiedspartijen om te komen tot een aanpassing van het bemonsteringsregime, waaronder bemonstering van het water op grotere diepte en in de nabije omgeving. Hiermee en met de al beschikbare gegevens ontstaat een completer beeld van de ontwikkeling van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit van de Meeslouwerplas sinds de start van de verondieping. We stellen voor deze intensievere bemonstering door te laten lopen tot een periode van 2 jaar na de laatste verondiepingsactiviteiten. Door uitbreiding van het aantal en locaties van de monsternames en deze beschikbaar te stellen (bijvoorbeeld via een internetsite) aan de partijen zoals gebruikers van Vlietland en omwonenden, krijgen zij een actueel beeld van de waterkwaliteit van het water waaraan zij wonen, waarin zij zwemmen, recreëren, vissen of van de natuur genieten.

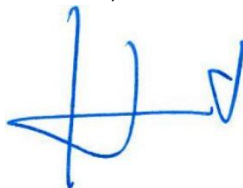
Het is belangrijk te benoemen dat gebiedspartijen al tientallen jaren grote betrokkenheid tonen bij het gebied, veel energie steken in de kwaliteit van het gebied en een grote schat aan kennis hebben van en over het gebied. Dit is niet altijd voldoende gehoord en hier is onvoldoende gebruik van gemaakt, de inzet van dit college is om deze bron aan kennis en kunde aan te boren en zo mogelijk tot wederzijds voordeel in te zetten. Hierbij geldt dat lessen leren een continue activiteit is die we graag samen met alle betrokken partijen aandacht blijven geven.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

drs. H.M.M. Koek

voorzitter,

drs. J. Smit

Bijlagen:

- Feitenrelaas inzake toepassing baggerspecie uit Ringvaart